

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ У ВРАЊУ
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
НАСТАВНО-НАУЧНО ВЕЋЕ

Педагошки факултет у Врању
Универзитета у Нишу
Број 731
10.06.2025. год.
ВРАЊЕ

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ О КАНДИДАТУ
ЗА ИЗБОР У ИСТРАЖИВАЧКО ЗВАЊЕ

ПОДАЦИ О ИСТРАЖИВАЧКОМ ЗВАЊУ

Име и презиме кандидата:	Ђорђе Шуњеварић
Истраживачко звање (означити):	Истраживач-приправник Истраживач-сарадник
Ужа научна област:	Српски језик
Основ за избор у истраживачко звање:	Стипендиста Министарства науке, технолошког развоја и иновација (2020–2024) као докторанд Филозофског факултета Универзитета у Нишу

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Датум именовања Комисије:	4. 6. 2025.
Тело које је именовало Комисију:	Наставно-научно веће Педагошког факултета у Врању Универзитета у Нишу
Број Одлуке (у случају да се ради о ННВ):	665/11

Р. бр.	Чланови Комисије	Звање и датум избора у звање	Ужа научна област	Високошколска установа
1.	Др Александра Јанић Митић	Ванредни професор, 10. 12. 2024.	Српски језик	Филозофски факултет Универзитета у Нишу
2.	Др Марина Јањић	Редовни професор, 1. 11. 2017.	Српски језик	Филозофски факултет Универзитета у Нишу
3.	Др Ивана Митић	Ванредни професор, 28. 1. 2025.	Српски језик	Филозофски факултет Универзитета у Нишу

1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Ђорђе (Владан) Шуњеварић, мастер филолог

(Име, име родитеља, презиме, академска титула)

1.1. Лични подаци

Датум и место рођења:	15. 11. 1995, Ниш
Место боравка, адреса:	Ниш, Николе Коперника 65/47
Запослен/а у:	/
Професионални статус/ радно место:	/

1.2. Подаци о образовању

Основне студије, високо образовање:

Универзитет, факултет	Универзитет у Нишу, Филозофски факултет у Нишу
Студијски програм, група (смер, одсек):	Србистика
Година уписа	2014.
Година завршетка	2018.
Стечени стручни назив	дипломирани филолог
Просечна оцена	9,64

Други степен: магистарске студије, мастер или специјалистичке студије:

Универзитет, факултет	Универзитет у Нишу, Филозофски факултет у Нишу
Студијски програм, научна област:	Филологија, модул Српски језик, Српски језик
Година уписа	2018.
Година завршетка	2019.
Стечени назив	мастер филолог
Просечна оцена	10,00
Тема магистарске тезе/ <u>мастер</u> / завршног рада	„Именице са суфиксом <i>-ост</i> мотивисане придевима на <i>-(а)н/-ни</i> у српском језику”

Трећи степен: докторске академске студије/ докторска дисертација

Универзитет, факултет	Универзитет у Нишу, Филозофски факултет у Нишу
Студијски програм, научна област	Филологија, Српски језик
Година уписа	2019.
Просечна оцена	9,86
Тема пријављене докторске дисертације	„Конкурентност агентивних суфикса у савременом српском језику”
Ментор у изради	Проф. др Александра Јанић Митић

1.3. ПРОФЕСИОНАЛНА КАРИЈЕРА

1.3.1. Досадашњи избор у истраживачка звања

НИО	/
Звање и датум првог избора у истраживачко звање	/
Ужа научна област	/

1.3.2. Кретање у професионалној каријери/радна места

Период	Послови
/	/

1.3.3. Научно и стручно усавршавање (школе, семинари, курсеви)

Период	Семинар/курс/школа
Од 20. до 31. јула 2020.	Летња школа лингвистике у организацији The New York – St. Petersburg Institute of Linguistics, Cognition and Culture
Од 1. до 5. новембра 2023.	Лингвистички семинар за студенте српске филологије <i>Методологија лингвистичких истраживања савременог српског језика у Тршићу</i>
10. маја 2024. године	Семинар о рецензирању за истраживаче у Великој сали Универзитета у Нишу у организацији Центра за промоцију науке
Од марта 2023. године до данас	Обуке и радионице Народне библиотеке Србије и Центра за подршку докторским студијама Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“

1.3.4. Чланство у стручним и научним удружењима

Период	Назив удружења
/	/

2. ПРЕГЛЕД НАУЧНОГ И СТРУЧНОГ РАДА КАНДИДАТА

2.1. Научни рад

Пуни библиографски подаци о публикацији	М ...	бодова
М 10 (М11, 12, 13, ... М18)		
Шуњеварић, Ђорђе. 2022. „Алтернативе суфиксу <i>-штина</i> у творби именица у српском језику”, у: Мишић Илић, Биљана, Весна Лопчић, (ur.), <i>Jezik, književnost, alternative (Jezička istraživanja)</i> , Niš: Filozofski fakultet, 145–161. УДК 811.163.41'366.5, 811.163.41'367.622; ISBN 978-86-7379-589-8 https://doi.org/10.46630/jkaj.2022.9	M14	5
Шуњеварић, Ђорђе. 2020. „Контекстуална (не)условљеност аугментатива на <i>-ина (-чина)</i> са значењем мушких особа”, у: Лопчић, Весна, Биљана Мишић Илић (ur.), <i>Jezik, književnost, kontekst</i> , Niš: Filozofski fakultet, 183–199. УДК 811.163.41'367.622, 811.163.41'371; ISBN 978-86-7379-526-3 https://doi.org/10.46630/jkk.2020	M14	5

M20 (M21, 22.... M28)		
Шуњеварић, Ђорђе. 2024. „Именице за означавање особа у српском јавном дискурсу током пандемије ковида”, <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> , LXVII/2, Нови Сад: Матица српска, 37–50. УДК 811.163.41'367.622; ISSN 0352-5724 https://doi.org/10.18485/ms_zmsfil.2024.67.2.2	M23	4
M 30 (M31, 32, 33.... M36)		
Шуњеварић, Ђорђе. 2024. „Метафорична значења назива домаћих животиња која се односе на човека у српском и немачком језику”, у: Драгићевић, Рајна, Мина Ђурић, Владимир Карановић (ур.), <i>Савремена филолошка истраживања</i> , бр. 1, Београд: Филолошки факултет, 619–636. УДК 811.112.2'373.612.2, 811.163.41'373.612.2; ISBN 978-86-6153-738-7 https://doi.org/10.18485/sfi.2024.1.ch37	M33	1
Шуњеварић, Ђорђе. 2025. „Семантичко-деривационе карактеристике нових именица за означавање особа у српском језику”, <i>Language, literature, future/blockade</i> (Book of abstracts), Niš: Faculty of Philosophy, 73. ISBN 978-86-7379-666-6 https://doi.org/10.46630/bjkb.2025	M34	0,5
Шуњеварић, Ђорђе. 2023. „Сложени придеви са формантом <i>ново-</i> у првом делу”, <i>Language, literature, process</i> (Book of abstracts), Niš: Faculty of Philosophy, 34. ISBN 978-86-7379-619-2 https://doi.org/10.46630/rjkr.2023	M34	0,5
M40 (M41, 42, 43... M49)		
Шуњеварић, Ђорђе. 2023. „Семантика префикса <i>од-</i> код глагола кретања у српском језику”, у: Ковачевић, Милош, Јелена Петковић (ур.), <i>Савремена проучавања језика и књижевности</i> , зборник радова са XIV научног скупа младих филолога Србије, одржаног 2. априла 2022. године, XIV/1, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 41–54. УДК 811.163.41'373.611'367.625, 811.163.41'37; ISBN 978-86-80596-26-6 https://drive.google.com/file/d/17Q5gfVH6qpNER5AVgtJPju0pp9M6Lf8u/view	M45	1,5
Шуњеварић, Ђорђе. 2023. „Значењске специфичности парова глагола са префиксима <i>до-</i> и <i>од-</i> у српском језику”, у: Костић Пахноглу, Тамара, Оливера Марковић (ур.), <i>Савремена филолошка проучавања младих истраживача I</i> , Ниш: Филозофски факултет, 321–331. ISBN 978-86-7379-626-0 https://doi.org/10.46630/zmi.2023	M45	1,5
Шуњеварић, Ђорђе. 2023. „Суфикси <i>-етина</i> и <i>-урина</i> као конкурентни у творби именичких аугментатива”, у: Скробић, Љиљана, Стефан Здравковић (ур.), <i>Наука и студенти</i> , тематски зборник радова са скупа <i>СТУДКОН 4</i> , одржаног 10. новембра 2018, Ниш: Филозофски факултет, 35–47. УДК 811.163.41'373.611, 811.163.41'367.622.23; ISBN 978-86-7379-614-7 https://doi.org/10.46630/stu4.2023	M45	1,5
Шуњеварић, Ђорђе. 2022. „Перцепција именица субјективне оцене са називом животиње у основи код говорника српског језика”, у: Ковачевић, Милош, Јелена Петковић (ур.), <i>Савремена проучавања језика и књижевности</i> , зборник радова са XIII научног скупа младих филолога Србије, одржаног 10. априла 2021. године, XIII/1, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 43–55. УДК 811.163.41'367.622.22, 811.163.41'367.622.23; ISBN 978-86-80596-06-8 https://drive.google.com/file/d/1XtB3e5u6g_jFcofr3jbl6PSgRXg0kXz/view	M45	1,5

Шуњеварић, Ђорђе. 2021. „Апстрактне именице на <i>-ост</i> (номинализација особине и лексикализација)”, у: Ковачевић, Милош, Јелена Петковић (ур.), <i>Савремена проучавања језика и књижевности</i> , зборник радова са XII научног скупа младих филолога Србије, одржаног 26. септембра 2020. године, XII/1, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 35–48. УДК 811.163.41'367.622.14; ISBN 978-86-80796-74-1 https://drive.google.com/file/d/1i_GPYTbpOmXhvvaMw5-95kcoRvvwHaNY/view	M45	1,5
Шуњеварић, Ђорђе. 2020. „Фразеологизми са компонентама <i>дан и ноћ</i> у српском језику”, у: Ковачевић, Милош, Јелена Петковић (ур.), <i>Савремена проучавања језика и књижевности</i> , зборник радова са XI научног скупа младих филолога Србије, одржаног 30. марта 2019. године, XI/1, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 83–95. УДК 811.163.41'373.72; ISBN 978-86-80796-52-9 https://drive.google.com/file/d/1FGqq_jmPaV6nq5cO2WfwieBcNe_3Q5vs/view	M45	1,5
Шуњеварић, Ђорђе. 2020. „Префиксална творба и семантичке варијације глагола визуелне перцепције”, у: Ђигић, Гордана (ур.), <i>Наука и студенти</i> , тематски зборник радова са скупа <i>СТУДКОН 3</i> , одржаног 10. новембра 2017, Ниш: Филозофски факултет, 71–83. УДК 811.163.41'367.625, 811.163.41'373.611; ISBN 978-86-7379-527-0 https://izdanja.filfak.ni.ac.rs/zbornici/2020/studkon-3	M45	1,5
M50 (M51, 52, 53... M56)		
Шуњеварић, Ђорђе. 2024. „Конкурентност суфикса код одабраних именичких деминутива у српском језику”, <i>Philologia Mediana</i> , 16, 519–532. УДК 811.163.41'367.622.22; ISSN 1821-3332 https://doi.org/10.46630/phm.16.2024.36	M51	3
Шуњеварић, Ђорђе. 2022. „Творбене и семантичке специфичности именица на <i>-ач</i> и <i>-ер</i> за означавање особа у српском и енглеском језику”, <i>Philologia Mediana</i> , 14, 277–290. УДК 811.111'373.611, 811.163.41'373.611; ISSN 1821-3332 https://doi.org/10.46630/phm.14.2022.21	M51	3
Шуњеварић, Ђорђе. 2021. „Концептуализација <i>брака</i> и сродних појмова у српском језику”, <i>Philologia Mediana</i> , 13, 863–877. (УДК 811.163.41'373.612.2; ISSN 1821-3332) https://doi.org/10.46630/phm.13.2021.52	M51	3
Шуњеварић, Ђорђе. 2023. „Фразеологизми са лексемама <i>бог</i> и/или <i>ђаво</i> у српском језику”, <i>Годишњак за српски језик</i> , XXXIV/21, 163–179. УДК 811.163.41'373.7; ISSN 2334-6922 https://doi.org/10.46630/gsrj.21.2023.10	M52	1,5
Шуњеварић, Ђорђе. 2020. „Сложени придеви у Маретићевом преводу Хомеровог спева <i>Илијада</i> ”, <i>Годишњак за српски језик</i> , XXXI/18, 103–115. УДК 811.163.41'367.623, 81'255.4; ISSN 2334-6922 https://doi.org/10.46630/gsrj.18.2020.07	M52	1,5
Некатегорисано		
Шуњеварић, Ђорђе. 2018. „Антропонимија приповедака Лазе К. Лазаревића”, <i>Недоглед</i> , 4, 81–97. ISSN 2217-4354 https://izdanja.filfak.ni.ac.rs/casopisi/2018/nedogledi-4-2018	/	

2.1.1. Учешће на научним пројектима

Период	Назив научног пројекта	Носилац пројекта/ финансијер
2023 – данас	Народна и поетска лексика југоисточне Србије (0-08-17); потпројекат <i>Језик поетског дела Бранка Миљковића</i> –	Српска академија наука и уметности, Огранак САНУ у Нишу

пројекат <i>Фреквенцијски речник поезије</i> <i>Бранка Миљковића</i>

2.1.2. Усмена излагања на међународним научним скуповима

Датум	Наслов излагања	Назив научног скупа, организатор, место одржавања
12. 5. 2017.	„Фразеологизми са лексемама <i>бог</i> и <i>ђаво</i> у српском језику”	<i>VI Студентска лингвистичка конференција (СТУЛИКОН)</i> , Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац
10. 11. 2017.	„Префиксална творба и семантичке варијације глагола визуелне перцепције”	<i>Наука и студенти – СТУДКОН 3</i> , Филозофски факултет, Ниш
11. 5. 2018.	„Конкурентност суфиксалних морфема код именичких деминутива”	<i>VII Студентска лингвистичка конференција (СТУЛИКОН)</i> , Филозофски факултет, Загреб
10. 11. 2018.	„Суфикси <i>-етина</i> и <i>-урина</i> као конкурентни у творби именичких аугментатива”	<i>Наука и студенти – СТУДКОН 4</i> , Филозофски факултет, Ниш
30. 3. 2019.	„Фразеологизми са компонентама <i>дан</i> и <i>ноћ</i> у српском језику”	XI научни скуп младих филолога <i>Савремена проучавања језика и књижевности</i> , Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац
12. 4. 2019.	„Контекстуална (не)условљеност аугментатива на <i>-ина (-чина)</i> са значењем мушких особа”	<i>Језик, књижевност, контекст</i> , Филозофски факултет, Ниш
11. 5. 2019.	„Именице са префиксом <i>пре-</i> у српскоме језику”	<i>VIII Студентска лингвистичка конференција (СТУЛИКОН)</i> , Филолошки факултет, Београд
26. 9. 2020.	„Апстрактне именице на <i>-ост</i> (номинализација особине и лексикализација)”	XII научни скуп младих филолога <i>Савремена проучавања језика и књижевности</i> , Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац
10. 4. 2021.	„Перцепција именица субјективне оцене са називом животиње у основи код говорника српског језика”	XIII научни скуп младих филолога <i>Савремена проучавања језика и књижевности</i> , Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац
15. 4. 2021.	„Алтернативе суфиксу <i>-штина</i> у творби именица”	<i>Језик, књижевност, алтернативе</i> , Филозофски факултет, Ниш
25. 2. 2022.	„Значењске специфичности парова глагола са префиксима <i>до-</i> и <i>од-</i> у српском језику”	<i>Савремена филолошка проучавања младих истраживача I</i> , Филозофски факултет, Ниш
2. 4. 2022.	„Семантика префикса <i>од-</i> код глагола кретања у српском језику”	XIV научни скуп младих филолога <i>Савремена проучавања језика и књижевности</i> , Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац
27. 5. 2022.	„Карактеристике именица са суфиксом <i>-ко</i>	I научна конференција за младе

	у српском језику”	истраживаче и докторанде <i>Савремени токови у изучавању језика, књижевности и културе,</i> Филолошки факултет, Београд
3. 12. 2022.	„Метафорична значења назива домаћих животиња која се односе на човека у српском и немачком језику”	<i>Савремена филолошка истраживања I,</i> Филолошки факултет, Београд
25. 2. 2023.	„Добро и зло као прве саставнице придевских сложеница”	<i>Савремена филолошка проучавања младих истраживача II,</i> Филозофски факултет, Ниш
1. 4. 2023.	„Суфикс <i>-ло</i> и њему конкурентни суфикси за означавање особа у српском језику”	XV научни скуп младих филолога <i>Савремена проучавања језика и књижевности,</i> Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац
21. 4. 2023.	„Сложени придеви са формантом <i>ново-</i> у првом делу”	<i>Језик, књижевност, процес,</i> Филозофски факултет, Ниш
27. 10. 2023.	„Супстандардна лексика у <i>Речнику ковида</i> ”	XVIII међународни научни скуп <i>Српски језик, књижевност,</i> <i>уметност,</i> Филолошко- уметнички факултет, Крагујевац
24. 2. 2024.	„Конкурентност суфикса код мовираних фемининума у српском језику”	<i>Савремена филолошка проучавања младих истраживача III,</i> Филозофски факултет, Ниш
3. 3. 2024.	„Лексика за означавање особа у српском јавном дискурсу током пандемије ковида”	<i>Савремена филолошка истраживања II,</i> Филолошки факултет, Београд
19. 4. 2024.	„Деминутивни суфикс <i>-ић (-чић)</i> на граници хипокористичног и пејоративног у именицама за означавање особа”	<i>Границе у култури Бугара и Срба,</i> Филолошки факултет, Велико Трново
25. 10. 2024.	„Творбене карактеристике агентивних именица у српском језику”	XIX међународни научни скуп <i>Српски језик, књижевност,</i> <i>уметност,</i> Филолошко- уметнички факултет, Крагујевац
26. 4. 2025.	„Семантичко-деривационе карактеристике нових именица за означавање особа у српском језику”	<i>Језик, књижевност, будућност,</i> Филозофски факултет, Ниш

2.2. СТРУЧНИ РАДОВИ

/

2.2.1. Објављени преводи

/

2.2.2. Рецензије, прикази, приређене збирке извора, хрестоматије,...

/

2.3. МИШЉЕЊЕ О НАУЧНИМ И СТРУЧНИМ РАДОВИМА КАНДИДАТА

Од седамнаест радова кандидата мср Ђорђа Шуњеварића објављених у целини, њих шеснаест носе категорије М23, М45, М51, М52, те М14 и М33, а један рад нема М категорију. Заједничко им је то што припадају ужој научној области Српски језик и превасходно се тичу творбено-семантичких и лексиколошких питања савременог српског језика. Иако су прва учешћа на (студентским) конференцијама била 2017. године, категоризовани радови објављивани су од 2020. године и током година учова се напредак у теоријско-методолошком погледу. Посебно истичемо рад категорије М23 објављен 2024. године у *Зборнику Матице српске за филологију и лингвистику*. У наставку ћемо представити радове које је мср Ђорђе Шуњеварић до сада објавио, при чему ћемо их груписати у неколико целина и указати на закључке, те на њихов допринос.

Именице субјективне оцене биле су предмет истраживања у неколико радова, и то примарно именички аугментативи. У раду „Контекстуална (не)условљеност аугментатива на *-ина* (*-чина*) са значењем мушких особа” аутор се бавио аугментативима са суфиксом *-ина/-чина* којима се означавају особе мушког пола и на специфичности употребе поменутих аугментатива у зависности од контекста. Грађа је обухватала 84 лексема (попут *војничина* и *боемчина*), ексцерпираних из *Обратног речника српскога језика* Мирослава Николића, а контекст је посматран у двама корпусима – у *Корпусу савременог српског језика* и у *Српском мрежном корпусу*. Утицај контекста на позитивну обојеност посматраних лексема видљив је у примерима попут *шармантна боемчина*. Са друге стране, за примере попут *лажовчина* и *глупачина* аутор је истакао да имају негативно конотирано значење независно од контекста. Такође, закључено је да су фреквентнији аугментативи чије значење зависи од контекста. Затим, у раду „Алтернативе суфиксу *-штина* у творби именица у српском језику” анализирано је 95 именица изведених суфиксом *-штина*, такође ексцерпираних из *Обратног речника српскога језика* Мирослава Николића. За сваку од тих именица испитивана је могућност јављања са алтернативним суфиксом и поређена су значења одговарајућих парова/низова лексема. Аутор је показао да међу именицама на *-штина* доминира апстрактно значење, а да су алтернативни суфикси *-ство* и *-ост* (попут *лукавштина*, са једне стране, и *лукавство*, *лукавост*, са друге стране). Издвојено је 16 суфикса који се јављају уз творбене основе на које се може додати и суфикс *-штина*, а најчешће су то суфикси *-ство*, *-ост*, *-из(а)м*, *-лук*, *-(ч)ина* и *-ија*, при чему је наглашено је да суфикс *-штина* доприноси пејоративности. Аутор се у раду „Суфикси *-етина* и *-урина* као конкурентни у творби именичких аугментатива” бавио конкурентношћу суфикса *-етина* и *-урина* у аугментативима који имају исте творбене основе у српском језику. Анализирано је 90 примера ексцерпираних из *Речника српскохрватскога књижевног језика* и *Речника српскога језика* (попут *брадурина* и *брадетина*). У творби анализираних примера доминирају једносложне основе (96,7%), а мотивне речи су углавном граматичког женског рода (86,4%). Што се тиче значења, анализирани аугментативи најчешће означавају предмете, животиње, људе и делове тела. Истраживање је подразумевало и да изворни говорници српског језика према сопственом језичком осећају бирају облике аугментатива који су им прихватљиви, а фреквентност аугментатива проверавана је у *Корпусу савременог српског језика*. Последњи рад који за предмет има именице субјективне оцене јесте „Перцепција именица субјективне оцене са називом животиње у основи код говорника српског језика”. У поменутом раду анализирани су деминутивне и аугментативне именице мотивисане именицама које означавају животиње у српском језику (попут *птиче*, *птичица*, са једне стране, и *птичетина*, *птичина*, *птичурина*, са друге стране). Испитивање је спроведено помоћу упитника, при чему су испитаници били матерњи говорници српског језика, оба пола. Задатак им је био да на скалама пријатности, позитивности и увредљивости оцене сваки пример. Резултати истраживања показали су да је перцепција деминутива и аугментатива мотивисаних именицом која означава неку животињу слична код мушкараца и жена, а само је код 4% примера примећена разлика. Показано је да се тим примерима карактерише човек, и то доминантно негативно.

Апстрактним именицама аутор се бавио у раду „Апстрактне именице на *-ост* (номинализација особине и лексикализација)”, у коме је посматрао семантику 54 апстрактне именице изведене суфиксом *-ост* које се могу акцентовати на два начина. Сви примери ексцерпирани су из *Обратног речника српскога језика* Мирослава Николића. Анализа је показала да је примарно значење посматраних примера на *-ост* апстрактно значење особине (*похлепност, опсежност*), а може се развити и ново, лексикализовано значење, односно значење које се више не односи на особину. Испитивањем поменуте грађе у *Српском мрежном корпусу* и *Корпусу савременог српског језика*, аутор је закључио да су најчешћи сигнали лексикализације множински облик и временски детерминатор, као и до закључка да контекст значајно утиче на удаљавање од апстрактног значења.

Радови о именицама типа *nomina agentis* такође чине једну целину. На пример, у раду „Творбене и семантичке специфичности именица на *-ач* и *-ер* за означавање особа у српском и енглеском језику” дата је контрастивна творбено-семантичка анализа именица са суфиксом *-ач* у српском језику и именица са суфиксом *-ер* у енглеском језику. Грађа је ексцерпирана из *Обратног речника српскога језика* Мирослава Николића и из онлајн-речника *Oxford Advanced Learner's Dictionary*. Показано је да 44% именица из грађе са суфиксом *-ач* има еквивалент на *-ер* у енглеском, а 47% именица на *-ер* из грађе у српском нема суфикс *-ач*. Значење вршиоца радње исказане мотивним глаголом издваја се у ексцерпираним примерима са суфиксом *-ач* у српском, док именице са суфиксом *-ер* у енглеском могу имати и значења биљке, превозног средства, уређаја и сл. Други рад у коме се анализирају именице типа *nomina agentis* јесте рад „Именице за означавање особа у српском јавном дискурсу током пандемије ковида”. У њему аутор у новинарском дискурсу истражује употребу лексема за означавање особа ексцерпираних из *Речника ковида*, попут *вирусолог, вирусолошкиња, вирусолошиња, коронац, коронаш*. Сви примери су творбено анализирани, при чему је доминантан процес суфиксација (попут *ковидаш*), али се јављају и сложена (*вакциноскептик*) и сложено-суфиксална творба (попут *кашиколизац*). Примећено је да је поменута лексика употребљена ради представљања особе, етикетирања заражених или ради осуђивања особа које су против вакцинисања. У анализираном новинарском дискурсу уочљиви су друштвена неједнакост и поделе у друштву, те се издвајају заражени од незаражених, као и присталице вакцинације од противника вакцинације.

Осим суфиксације, аутор се у својим радовима бавио и другим творбеним процесима, попут слагања и префиксације. У раду „Сложени придеви у Маретићевом преводу Хомеровог свепа *Илијада*” дата је творбено-семантичка анализа педесет и једног сложеног придева из Маретићевог превода *Илијаде* (од 12. до 15. певања). Циљ истраживања био је да се утврде мотивација, творбени процеси и фреквентност поменутих сложених придева, као и да се издвоји доминантан поступак преводиоца. Као најбројније су се издвојиле сложенице са придевском основном у првом делу, те је учестало и јављање спојног вокала (конкретније, спојног вокала *-о-*), а од суфикса се издвајају нулти суфикс и суфикс *-(а)н/-ни*. Као фреквантан пример издвојио се придев *брзоног*. Уочена је тенденција да се сложени придев у преводу често јавља уз исту именицу. Са друге стране, у раду „Семантика префикса *од-* код глагола кретања у српском језику” анализирана су значења 135 префиксираних глагола који садрже префикс *од-*. Грађа је ексцерпирана из једнојезичних речника чији је (су)издавач Матица српска. Основни циљ истраживања био је да се покаже мрежа значења префикса *од-* код глагола кретања. Као доминантно значење издвојено је аблативно, при чему су као прототипични издвојени глагол *отићи* и његов видски парњак *одлазити*. Код анализираних префиксираних глагола аутор је посебно издвојио четири најбројније групе значења које се међусобно надовезују: 1) самостално кретање ентитета (17% примера из анализираних грађе), 2) специфични начин кретања (48%), 3) кретање помоћу средства (9%) и 4) кретање које производи звук (10%). У овој групи издвајамо и рад „Значењске специфичности парова глагола са префиксима *до-* и *од-* у српском језику”. У поменутом раду је анализирано укупно 106 парова глагола са префиксима *од-* и *до-* у српском језику, при чему је грађа ексцерпирана из *Речника српскога језика* Матице српске (2011). Из семантичког угла,

издвојене су две подгрупе глагола: они код којих постоји самостално кретање ентитета и они код којих је оно подстакнуто. Прототипични пар је *доћи-отићи*, а семе које су посматране приликом класификације свих глагола су брзина, циљ, средство и покретач. Аутор је закључио да глаголе са префиксима *од-* и *до-* доминантно карактеришу аблативност и адлативност. Глаголи визуелне перцепције попут *гледати, видети, вирити, мотрити* и *пазити*, који имају више значења и од којих настају бројни глаголи додавањем префикса, анализирани су у раду „Префиксална творба и семантичке варијације глагола визуелне перцепције”. Циљ истраживања био је увиђање значењског односа међу издвојеним префиксираним глаголима, као и међу њиховим префиксалним твореницама. Примарна значења пет мотивних глагола подразумевају способност вида. За разлику од других, префикс *за-* има могућност додавања свим наведеним глаголима, с тим што се једино код глагола *завидети* губи значење визуелне перцепције. Закључено је да глаголи са више значења (*гледати, видети*) учествују у грађењу већег броја префиксалних твореница, које су углавном вишезначне (*прогледати, превидети*).

Радови који се тичу фразеологизама у српском језику су „Фразеологизми са лексемама *бог* и/или *ђаво* у српском језику” и „Фразеологизми са компонентама *дан* и *ноћ* у српском језику”. У првом раду су анализирани фразеологизми који садрже лексему *бог/Бог* и/или *ђаво* ексцерпирани из једнојезичних и фразеолошких речника српског језика. На основу специфичности у структури, издвојене су следеће четири групе, које карактерише: окамењена структура (попут *ако бог да*), постојање додатка (попут *бога ми (мога)*), постојање алтернативних облика који се разликују по некој граматичкој/морфолошкој категорији (попут *не дати/давати богу тамјана*), замена лексеме (попут *бежати као ђаво од крста/тамјана/свеће*). Показано је да су фразеологизми са лексемом *ђаво* у анализираној грађи изразито негативно семантички обојени, а фразеологизми са лексемом *бог/Бог* у већини случајева такође имају негативно значење. У другом раду су анализирани фразеологизми са лексемама *дан* и/или *ноћ* ексцерпирани из Речника САНУ, Речника српскохрватског књижевног језика, Речника српскога језика, те Матешаићевог речника и Оташевићевог речника фразеологизама. Показано је да у поменутих фразеологизмима постоји разноврсност у структури (најчешће су синтагме), значењу и употреби. Значење фразеологизама са лексемом *ноћ* је негативно обојено, док се и позитивно и негативно значење јављају код фразеологизама са лексемом *дан*.

Лексикологији савременог српског језика припадају радови „Концептуализација брака и сродних појмова у српском језику” и „Метафорична значења назива домаћих животиња која се односе на човека у српском и немачком језику”. У првом раду је асоцијативним методом испитивана концептуализација појмова из лексичко-семантичког поља *брак* код студената Филозофског факултета у Нишу. Анализа је показала да се за већину стимулуса из поменутог поља као реакције испитаника (изворних говорника српског језика) јављају лексеме *срећа, љубав, венчање, породица, поштовање*. На основу добијених података, издвојене су појмовне метафоре попут *БРАК ЈЕ ПУТОВАЊЕ, ПОРОДИЧНИ ДОМ ЈЕ ГНЕЗДО, БРАЧНИ ДРУГ ЈЕ ОСЛОНАЦ, БУРМА ЈЕ ОБРУЧ, МАТИЧАР ЈЕ СУДИЈА, НОВИ ЧЛАН ПОРОДИЦЕ ЈЕ ЖИВОТИЊА*, при чему су, на основу свега наведеног, видљиви опречни ставови младих према браку, а аутор закључује да су међу одговорима испитаника чешће лексеме са позитивном конотацијом. Предмет другог поменутог рада су полисемичне именице у српском и немачком језику чије примарно значење је домаћа животиња, а секундарно човек са одређеним особинама. Користећи когнитивнолингвистички оквир, циљ аутора био је да испита начин концептуализације људи помоћу зоонима у културама двају народа. Показало се да је процес зоосемије продуктиван у двама посматраним језицима и да међу њима има више сличности него разлика. Примера ради, уочене разлике односе се на лексеме *крме* и *прасе*, које у својој семантичкој структури немају значење духовне особине; лексема *Sau*, f. „крмача” упућује и на мушкарца, лексема *Kalb*, n. „јуне, теле” односи се на женску особу.

Допринос наведених радова у оквиру уже научне области Српски језик огледа се у истицању творбено-семантичких специфичности, творбених тенденција у савременом српском језику, посебно у смислу конкурентности суфикса, као и специфичности у значењу и употреби одређених лексема и фразеолошких јединица. Два рада су контрастивног типа, при чему се испитују семантика, творбене тенденције, употреба и еквиваленти/кореспонденти у српском и енглеском језику, односно српском и немачком језику.

3. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Кандидат мср Ђорђе Шуњеварић своје ангажовање у оквиру уже научне области Српски језик активно остварује учешћем на научним конференција у Нишу, Крагујевцу, Београду, Загребу и Великом Трнову (укупно 23) и објављивањем научних радова (укупно 16 са М категоријом). Посебно издвајамо објављене радове категорија М23 (један рад) и М51 (3 рада). Теме које истражује доминантно се тичу творбено-семантичких питања савременог српског језика, што показује и пријављена тема докторске дисертације – „Конкурентност агентивних суфикса у савременом српском језику” (Одлука Научно-стручног већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу бр. 8/18-01-007/24-033, 26. 9. 2024. године), а има и радова који припадају лексикологији савременог српског језика. Такође, као квалитет кандидата издвајамо високе просечне оцене на свим нивоима студија, похађање различитих семинара и радионица, као и чињеницу да је на докторским студијама Филологије на Филозофском факултету у Нишу у периоду од јуна 2020. до маја 2024. године био стипендиста Министарства науке, технолошког развоја и иновација.

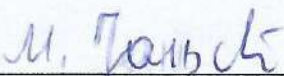
Закључујемо да, у складу са Законом о науци и истраживањима, мср Ђорђе Шуњеварић испуњава све услове за избор у звање истраживач-сарадник у оквиру уже научне области Српски језик. На основу свега наведеног, **Комисија са задовољством предлаже Наставно-научном већу Педагошког факултета у Врању Универзитета у Нишу да мср Ђорђа Шуњеварића изабере у звање истраживач-сарадник.**

У Нишу, 9. 6. 2025.

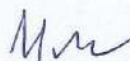
Комисија за писање Извештаја:

Проф. др Александра Јанић Митић,
председник

Проф. др Марина Јањић, члан

Проф. др Ивана Митић, члан